

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2019 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Garncarz

Protokolant: Dominika Gorząd

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2019 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa W. C.

przeciwko (...) we W.

o odprawę emerytalną

- I. zasądza od strony pozwanej (...) we W. na rzecz powoda W. C. kwotę 15.334,76 zł (piętnaście tysięcy trzysta trzydzieści cztery złote siedemdziesiąt sześć groszy), tytułem odprawy emerytalnej, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 01.10.2017 r. do dnia zapłaty;
- II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.833,69 zł;
- IV. koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Powód W. C., w pozwie wniesionym w dniu 21.02.2019 r. (data stempla pocztowego), domagał się zasądzenia od strony pozwanej – (...) we W. kwoty 15.334,76 zł, tytułem odprawy emerytalnej, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 01.10.2017 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu podał, że w okresie od 01.08.2008 r. do 29.09.2012 r. był zatrudniony w jednostce wojskowej nr (...), a następnie w okresie od 1.01.2013 r. do 30.09.2017 r. u strony pozwanej, przy czym przed podjęciem zatrudnienia był żołnierzem zawodowym zaś służbę pełnił przez 18 lat. Wskazał również, iż pismem z dnia 18.12.2018 r. wystąpił do pozwanej o wypłatę odprawy emerytalnej w związku z przejściem na emeryturę jednak pozwana nie odpowiedziała na wezwanie.

Wskazując na powyższe okoliczności oraz na treść art. 92¹ § 1 k.p. oraz art. 48 ust. 1 i 3 w zw. z art. 37 ust. 3 i 4 Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Strefy Budżetowej powód zarzucił, że spełnił wszystkie przesłanki otrzymania odprawy emerytalnej.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Przyznając fakt zatrudnienia powoda oraz podjęcia przez powoda zatrudnienia po zakończeniu pełnienia zawodowej służby wojskowej jako emeryt wojskowy a także wystąpienia przez powoda z wnioskiem o wypłatę odprawy

emerytalnej w związku z przejściem na emeryturę, strona pozwana zarzuciła, iż odmówiła wypłaty żądanej należności albowiem w jej ocenie odprawa emerytalna nie przysługuje byłym żołnierzom zawodowym, którzy otrzymali odprawę pieniężną w związku ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej i nabyciem prawa do emerytury wojskowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód W. C. pełnił zawodową służbę wojskową przez 18 lat, z której to służby został zwolniony.

Z dniem 01.06.2003 r. powód uzyskał emeryturę wojskową.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto:

- decyzja o przyznaniu emerytury wojskowej k. 116
- kwestionariusz osobowy, w kopii akt osobowych powoda
- świadectwo służby, w kopii akt osobowych powoda
- decyzja o waloryzacji emerytury wojskowej k. 115

W okresie od dnia 01.08.2008 r. do dnia 29.09.2012 r. powód był zatrudniony w Jednostce Wojskowej nr (...), a następnie u strony pozwanej w okresie od 1.01.2013 r. do 30.09.2017 r. u strony pozwanej, na podstawie umowy o pracę, na stanowisku Wartownik, w pełnym wymiarze czasu pracy.

Umowa o pracę została rozwiązana z dniem 30.09.2017 r., za wypowiedzeniem, w związku z art. 10 ust 1 ustawy z 13.03.2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Dowód: okoliczności bezsporne, a nadto:

- akta osobowe powoda

Po rozwiązaniu umowy o pracę ze stroną pozwaną powód nie podjął kolejnego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lecz jedynie miał zawarte umowy cywilnoprawne w roku 2017 z takimi podmiotami jak: (...) spółka z o.o. w L., (...) spółka z o.o. w W., S. (...) spółka zo.o. w W..

Powodowi nigdy nie została wypłacona odprawa emerytalna.

Dowód: - zaświadczenie z ZUS k. 121-122

- oświadczenie powoda, k. 134

Pismem z dnia 16.01.2019 r. powód zwrócił się do strony pozwanej o wypłacenie mu odprawy emerytalnej.

Dowód: - pismo powoda z dnia 16.01.2019 r., k. 17

Zgodnie z obowiązującym u strony pozwanej Ponadzakładowym Układem Zbiorowym Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej (zwany dalej: (...)) pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości czteromiesięcznego wynagrodzenia – po co najmniej 25 latach pracy. (art. 48 ust. 1 pkt 4 (...))

Odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustaleniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, przy czym przy ustalaniu okresu pracy, o którym mowa w ust. 1 stosuje się odpowiednio postanowienia art. 37 ust. 3 i 4 Układu. (art. 48 ust. 2 i ust. 3 (...)).

Stosownie natomiast do treści art. 37 ust. 3 i ust. 4 (...) do okresów pracy uprawniających do dodatku za wysługę lat wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia (ust. 3) a także okresy odbywania czynnej służby wojskowej, okresy odbywania służby w organach bezpieczeństwa publicznego, a także w Milicji Obywatelskiej i Służbie Więziennej oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze z wyłączeniem okresów nauki w szkołach, o których mowa w art. 155 § 1 k.p. (ust. 4)

Jednocześnie zgodnie z art. 48 ust. 4 (...) pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Dowód: - Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej,

Średnie jednomiesięczne wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 3.833,69 zł brutto.

Należna powodowi odprawa emerytalna wynosi 15.334,76 zł.

Dowód: - zaświadczenie o wysokości wynagrodzenia powoda, k. 16, 29

- oświadczenie strony pozwanej k. 35

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W toku niniejszego postępowania powód domagał się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 15.334,76 zł, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, tytułem odprawy emerytalnej.

Strona pozwana domagała się oddalenia powództwa.

Uwzględniając powyższe okoliczności i stanowiska stron postępowania rzeczą Sądu było ustalenie czy powodowi przysługuje prawo do odprawy emerytalnej – jak podnosił powód, czy też nie – jak zarzucała strona pozwana.

Ustalając stan faktyczny w sprawie - który de facto był niesporny pomiędzy stronami co do okoliczności istotnych dla rozpoznania sprawy - Sąd oparł się na dowodach z dokumentów powołanych w treści uzasadnienia albowiem żadna ze stron nie podważyła skutecznie ich prawdziwości i autentyczności.

Zgodnie z przepisem art. 92¹ § 1 k.p. pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia, przy czym – stosownie do treści art. 92¹ § 2 k.p. – pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Powyższy przepis zawiera ogólną regulację ustanawiającą prawo pracownika do odprawy emerytalnej, w której zawarte zostały minimalne uprawnienia pracownika z tytułu rozwiązania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę, które to uprawnienia w układach zbiorowych pracy i regulaminach wynagradzania mogą być – co oczywiste – ukształtowane w sposób korzystniejszy dla pracownika.

W sytuacji powoda taka zaś regulacja zawarta została w treści art. 48 ust. 1 pkt 5 (...), zgodnie z którym pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty

z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości pięciomiesięcznego wynagrodzenia – po co najmniej 30 latach pracy.

Co przy tym istotne w niniejszej sprawie treść w/w regulacji (...) stanowi,

w zakresie ustanowienia (wyznaczenia) przesłanek warunkujących nabycie prawa do odprawy emerytalnej powielenie regulacji kodeksowej zawartej w art. 92¹ k.p.

Na tle regulacji powołanych przepisów nie budzi zaś wątpliwości, iż przesłanką nabycia przez pracownika prawa do odprawy emerytalnej jest: - spełnienie przez pracownika warunków uprawniających do emerytury, - przejście na emeryturę, - rozwiązanie stosunku pracy z pracodawcą, - istnienie związku przyczynowego między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem na emeryturę.

Jak przy tym wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11.10.2007 r. w sprawie III PK 40/07 (LEX nr 338805) użyte w art. 92¹ § 1 k.p. sformułowanie „przejście na emeryturę” oznacza zamianę statusu pracownika lub pracownika-emeryta na status wyłącznie emeryta, w związku z czym przewidziana w tym przepisie odprawa emerytalna przysługuje pracownikowi, jeżeli rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło w związku z tak rozumianym przejściem pracownika na emeryturę, choćby ją wcześniej pobierał, chyba że już wcześniej skorzystał z uprawnienia do tej odprawy.

W niniejszej sprawie, jak wynika z przeprowadzonych ustaleń faktycznych, powód uzyskał z dniem 01.06.2003 r. emeryturę wojskową, przy czym w okresie od dnia 01.01.2013 r. do dnia 30.09.2017 r. był zatrudniony u strony pozwanej.

Po rozwiązaniu z powodem umowy o pracę, powód zakończył z dniem 30.09.2017 r. zatrudnienie u strony pozwanej zmieniając tym samym status pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta.

Wprawdzie podjął on kolejno zatrudnienie na podstawie umów zlecenia jednak powyższe pozostaje, w ocenie Sądu, bez znaczenia w niniejszej sprawie bowiem niewątpliwie w rozumieniu art. 92¹ § 1 k.p. doszło do zmiany statusu powoda z pracownika (w rozumieniu art. 2 k.p.) – emeryta, na status wyłącznie emeryta (skoro zleceniobiorca nie jest objęty definicją pracownika w rozumieniu art. 2 k.p.).

Tak rozumiana zmiana statusu pracownika – emeryta na status wyłącznie emeryta była natomiast konsekwencją rozwiązania z powodem umowy o pracę.

Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że pobieranie przez powoda emerytury jeszcze przed rozwiązaniem umowy o pracę ze stroną pozwaną nie pozbawiało go prawa do odprawy emerytalnej. Prawo do odprawy emerytalnej może bowiem nabyć także pracownik, który skorzystał z uprawnień emerytalnych lub rentowych, a następnie podjął zatrudnienie i ponownie przestał pracować, aby korzystać z uprawnień emerytalnych lub rentowych.

Co równie istotne w niniejszej sprawie ani treść regulacji art. 92¹ k.p., ani treść regulacji art. 48 ust. 1 pkt 5 (...) nie stanowi, iż uprawnienie do odprawy emerytalnej jest związane wyłącznie z przejściem na emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co potwierdził również Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 09.12.2015 r. w sprawie I PK 1/15, w którym podał on, iż „Rozważany przepis nie formułuje takiego wymagania, jak czynił to wprost art. 39 KP w brzmieniu obowiązującym przed 1 czerwca 2004 r., a zaprezentowana wykładnia prowadziłaby do pozbawienia prawa do odprawy emerytalnej zarówno pracownika, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę co prawda przewidzianą w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 748 ze zm.), jednak przysługującą z odrębnego Funduszu Emerytur Pomostowych (art. 29 ust. 1 i art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych; t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 965 ze zm.), jak i pracownika, który w sytuacji zbiegu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz emerytury wojskowej wybrał to ostatnie świadczenie jako korzystniejsze (por. w tym zakresie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 grudnia 2013 r., II UK 223/13, i powołane w nim orzecznictwo). Trafnie również skarżący podnosi, że w wyroku z dnia 11 października 2007 r., II PK 40/07 Sąd Najwyższy przyjął, iż pobieranie emerytury policyjnej w trakcie wykonywania pracy w ramach stosunku pracy i powrót po ustaniu tego stosunku do statusu „emeryta policyjnego” nie pozbawia pracownika prawa do odprawy emerytalnej przewidzianej w art. 92¹ § 1 KP.”

Brak również, w ocenie Sądu, podstaw do uznania, aby wypłacana żołnierzom

w związku ze zwolnieniem ze służby wojskowej (na podstawie przepisu art. 84 ustawy z dnia 30.06.1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych), odprawa pieniężna wykluczała uprawnienie powoda do odprawy emerytalnej.

Należy bowiem wyraźnie podkreślić, że żołnierz zawodowy nie jest pracownikiem zaś odprawa przewidziana w art. 84 ustawy z dnia 30.06.1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych w zw. z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1974 r. o uposażeniu żołnierzy niezawodowych (aktualnie art. 94 ustawy z dnia 11.09.2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych), nie stanowi świadczenia ze stosunku pracy, do którego prawo zostało ustanowione w art. 92¹ § 1 k.p. – a w niniejszej sprawie, wobec powoda, także w treści art. 48 ust. 1 pkt 5 (...). W konsekwencji powyższego przyjąć należy, iż wypłata odprawy przysługującej z tytułu zwolnienia ze służby wojskowej, niezależnie od charakteru tego świadczenia, nie wyłącza - na podstawie art. 92¹ § 2 k.p. - prawa do odprawy emerytalnej przysługującej pracownikowi z tytułu ustania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę i związanej z tym utraty statusu pracownika. Należy mieć bowiem na uwadze, że funkcja tzw. odprawy wojskowej jest inna niż odprawy emerytalnej. Odprawa wojskowa, na podstawie w/w przepisów, przysługiwała bowiem żołnierzowi niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby natomiast odprawa emerytalna stanowi gratyfikację za utratę zatrudnienia w związku z przejściem na emeryturę. Powyższe potwierdził zresztą Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego już powyżej wyroku z dnia 09.12.2015 r. wskazując, że: „(...) nie można podzielić poglądu (...), że przejście przez żołnierza na emeryturę wojskową po zwolnieniu z zawodowej służby wojskowej nadawało odprawie przewidzianej w art. 17 ustawy o uposażeniu żołnierzy charakter odprawy emerytalnej. Z przepisu tego, odczytywanego w powiązaniu z art. 75-79 i art. 84 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych jasno wynika, że odprawa ta przysługiwała niezależnie od przyczyn zwolnienia ze służby (mogła być również przyznana w obniżonej wysokości w przypadku zwolnienia ze służby wskutek utraty stopnia wojskowego albo skazania na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) - art. 17 ust. 6 zdanie drugie ustawy o uposażeniu żołnierzy), a jej wysokość uzależniona była przede wszystkim od długości okresu służby (wysługi). Świadczenie to miało zatem charakter gratyfikacji za odbytą służbę, a nie rekompensaty za utratę zatrudnienia wykonywanego w ramach stosunku służby w związku z nabyciem uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego. Trudno również przyjąć, że przedmiotowa odprawa zmieniała swój charakter i funkcję w zależności od tego, czy po zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierz zawodowy nabywał uprawnienia emerytalne i z nich korzystał.”

W rezultacie powyższego oraz wobec faktu, że uprzednio powodowi nie była wypłacona odprawa emerytalna, strona pozwana obowiązana była wypłacić powodowi należną odprawę emerytalną.

Świadczenie to powinno być przy tym wypłacone powodowi najpóźniej w ostatnim dniu zatrudnienia powoda, tj. w dniu 30.09.2017 r.

Jednocześnie wobec treści regulacji art. 48 ust. 1 pkt 5 (...) oraz przy uwzględnieniu stażu pracy powoda, powodowi przysługiwała jednorazowa odprawa emerytalna w wysokości czteromiesięcznego wynagrodzenia, czego zresztą strona pozwana nie kwestionowała, tj. odprawa w wysokości 15.334,76 zł brutto (4 x 3.833,69 zł brutto).

Powód domagał się zasądzenia do strony pozwanej – tytułem odprawy emerytalnej – kwoty 15.334,76 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 01.10.2017 r. do dnia zapłaty, w związku z czym Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku opierając orzeczenie o należnych odsetkach ustawowych na treści art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p. i uwzględniając w tym zakresie okoliczność, że do rozwiązania z powodem umowy o pracę doszło z dniem 30.09.2017 r. w związku z czym z tym dniem najpóźniej pozwana winna była wypłacić powodowi należną odprawę emerytalną. (punkt I wyroku)

Orzeczenie o kosztach procesu zawarte w punkcie II wyroku Sąd oparł na treści przepisu art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione koszty procesu, uwzględniając dalej fakt, że na koszty poniesione przez powoda złożyło się wynagrodzenie jego pełnomocnika procesowego w stawce 2.700 zł ustalonej zgodnie z przepisem § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 477² § 1 k.p.c., który wskazuje, że również w stosunku do pozwanego będącego jednostką organizacyjną Skarbu Państwa obligatoryjne jest nadanie tego rygoru w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika (w sprawach pracowniczych nie stosuje się bowiem art. 335 § 2 k.p.c.); punkt III wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania, zawarte w punkcie IV wyroku, znajduje oparcie w art. 108 k.p.c. oraz art. 102 k.p.c. i art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 4 i art. 94 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm.). W toku postępowania powód był zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu na podstawie art. 96 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy. Żądanie pozwu podlegało uwzględnieniu w całości co winno uzasadniać obciążenie kosztami postępowania strony pozwanej. Strona pozwana jest jednak objęta ustawowym zwolnieniem od opłat sądowych (art. 94 u.k.s.c.) zaś z dyspozycji art. 113 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych wynika, iż nie istnieją podstawy do obciążenia kosztami strony, zwolnionej od kosztów postępowania, która proces przegrała.